



Urząd Regulacji
Energetyki

Informator Kontroli

*Sporządzony w wykonaniu dyspozycji art. 23s ustawy
z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne
(Dz. U. z 2024 r. poz. 266, ze zm.)*

PREZES
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI

dr inż. Rafał Gawin
/podpisano elektronicznie/

Marzec 2025

Spis treści

1. Wstęp	4
2. Organy kontroli	5
3. Podstawowe pojęcia i definicje w zakresie paliw ciekłych	5
3.1. Pojęcie paliw ciekłych	5
4. Zakres prowadzonej kontroli	9
4.1. Kontrola, o której mowa w art. 23r ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne – realizowana przez inne niż URE organy	9
4.1.1. Opis podlegających kontroli wymagań i obowiązków wynikających z przepisów – obowiązek posiadania koncesji	9
4.1.2. Opis podlegających kontroli wymagań i obowiązków wynikających z przepisów – obowiązek posiadania wpisu do rejestru podmiotów przywożących	11
4.1.3. Opis podlegających kontroli wymagań i obowiązków wynikających z przepisów – obowiązek zgłoszenia infrastruktury	12
4.2. Konsekwencje prowadzenia działalności bez wymaganej koncesji, wpisu do RPP albo zgłoszenia infrastruktury paliw ciekłych	14
4.3. Kontrola, o której mowa w art. 23r ust. 4 ustawy – Prawo energetyczne	15
4.3.1. Opis podlegających kontroli wymagań i obowiązków wynikających z przepisów – art. 43a ustawy – Prawo energetyczne	15
4.3.2. Konsekwencje prowadzenia działalności z naruszeniem postanowień art. 43a ustawy – Prawo energetyczne	16

1. Wstęp

Warunkiem skutecznego eliminowania nieprawidłowości na rynku paliwowym jest prowadzenie efektywnej kontroli wykonywanej działalności gospodarczej. Decyzją ustawodawcy, działalność kontrolna Prezesa URE ma być wspierana przez inne organy kontroli w zakresie, o którym mowa w art. 23r ust. 3 i ust. 4 ustawy – Prawo energetyczne. Zakres zadań kontrolnych przypisanych organom kontroli, wymienionym w art. 23r tej ustawy, jest odmienny od kompetencji przyznanych Prezesowi URE, a wymienione tamże organy zostały umocowane do prowadzenia wymienionej działalności kontrolnej w ramach realizacji zadań lub kontroli prowadzonych na zasadach i w trybach określonych we właściwych dla nich przepisach. Oznacza to, iż w ramach realizacji swoich ustawowych kompetencji, wynikających z tychże przepisów, muszą one również kontrolować spełnienie obowiązków, o których mowa w art. 23r ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne, a ponadto mogą one kontrolować spełnienie wymogów, o których mowa w art. 23r ust. 4 tej ustawy.

Przekazywanie informacji może mieć miejsce zarówno na prośbę Prezesa URE jak i z inicjatywy samego organu kontroli, który przekazuje stosowną informację wraz z zawiadomieniem o popełnionych przez przedsiębiorcę naruszeniach obowiązków określonych w ustawie – Prawo energetyczne.

Stosownie do art. 23s ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne w celu wsparcia właściwej realizacji postępowań kontrolnych, Prezes URE publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki informator kontroli, zawierający opis wymagań i obowiązków wynikających z przepisów, który powinny być sprawdzane w toku kontroli przeprowadzonej na podstawie przepisów odrębnych. Zgodnie natomiast z art. 23s ust. 2 wymienionej ustawy, Prezes URE co najmniej raz w roku przekazuje organom kontroli aktualny informator.

2. Organy kontroli

Wykaz podmiotów obowiązanych do prowadzenia działalności kontrolnej zawarty został w art. 23r ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne.

Zaliczają się do nich:

- | | |
|---|-----------------------------------|
| ✓ Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego | oraz organy: |
| ✓ Szef Krajowej Administracji Skarbowej | ✓ Policji |
| ✓ Prezes Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych | ✓ Prokuratury |
| ✓ Prezes Urzędu Dozoru Technicznego | ✓ Inspekcji Ochrony Środowiska |
| ✓ Dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego | ✓ Państwowej Straży Pożarnej |
| ✓ Inspekcja Handlowa | ✓ nadzoru budowlanego |
| ✓ Państwowa Inspekcja Pracy | ✓ administracji miar |
| | ✓ Państwowej Inspekcji Sanitarnej |

3. Podstawowe pojęcia i definicje w zakresie paliw ciekłych

Przepisy o podstawowym znaczeniu dla realizacji obowiązków organów kontroli w zakresie objętym niniejszym informatorem kontroli zawarte są w szczególności w:

- ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266, ze zm.), zwanej dalej „ustawą – Prawo energetyczne”,
- ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 46),
- rozporządzeniu Ministra Aktywów Państwowych z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie *szczegółowego wykazu paliw ciekłych, których wytwarzanie, magazynowanie lub przeładunek, przesyłanie lub dystrybucja, obrót, w tym obrót z zagranicą, wymaga koncesji oraz których przywóz wymaga wpisu do rejestru podmiotów przywożących* (Dz. U. z 2021 r. poz. 2336 ze zm.), zwanym dalej „**rozporządzeniem w sprawie wykazu paliw ciekłych**”,
- rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1099/2008 z dnia 22 października 2008 r. w sprawie *statystyki energii* (Dz. Urz. UE L 304 z 14.11.2008, str. 1, ze zm.),
- rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 października 2023 r. w sprawie *szczegółowych danych umieszczanych w sprawozdaniach oraz informacji dotyczących paliw ciekłych, przekazywanych za pośrednictwem portalu Platforma Paliwowa* (Dz. U. z 2023 r. poz. 2323).

3.1. Pojęcie paliw ciekłych

Definicja paliw ciekłych zawarta została w art. 3 pkt 3b ustawy – Prawo energetyczne. Zgodnie z nią przez **paliwa ciekłe** rozumieć należy ciekłe nośniki energii, w tym zawierające dodatki:

- a) półprodukty rafineryjne,
- b) gaz płynny LPG,
- c) benzyny ciężkie,
- d) benzyny silnikowe,

- e) benzyny lotnicze,
- f) paliwa typu benzynowego do silników odrzutowych,
- g) paliwa typu nafty do silników odrzutowych,
- h) inne rodzaje nafty,
- i) oleje napędowe, w tym lekkie oleje opałowe,
- j) ciężkie oleje opałowe,
- k) benzyny lakowe i przemysłowe,
- l) biopaliwa ciekłe,
- m) smary

– określone w załączniku A rozdział 3 do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1099/2008 z dnia 22 października 2008 r. w sprawie statystyki energii (Dz. Urz. UE L 304 z 14.11.2008, str. 1, ze zm.), niezależnie od ich przeznaczenia, których szczegółowy wykaz ustanawiają przepisy wydane na podstawie art 32 ust. 6 ustawy – Prawo energetyczne¹.

Szczegółowy wykaz paliw, których wytwarzanie, magazynowanie lub przeładunek, przesyłanie lub dystrybucja, obrót, w tym obrót z zagranicą, wymaga koncesji oraz których przywóz wymaga wpisu do rejestru podmiotów przywożących, zawarty został w rozporządzeniu w sprawie wykazu paliw ciekłych wydanym na podstawie art. 32 ust. 6 ustawy – Prawo energetyczne. Do przedmiotowego rozporządzenia odsyła również definicja ustawowa paliw ciekłych.

Rozporządzenie to w § 1 określa wykaz kodów CN, w przypadku których wytwarzanie magazynowanie lub przeładunek, przesyłanie lub dystrybucja oraz obrót, w tym obrót z zagranicą, **wymagają uzyskania stosownej koncesji** na wykonywanie działalności gospodarczej. Do kodów tych należą:

- 1) półprodukty rafineryjne: 2707 50 00 z wyłączeniem produktów przeznaczonych na cele inne niż opałowe, napędowe lub żeglugowe, 2710 12 11, 2710 12 15, 2710 19 11, 2710 19 15, 2710 19 31, 2710 19 35, 2710 19 51, 2710 19 55;
- 2) gaz płynny LPG:
 - a) 2711 12, 2711 13, 2711 14 00, 2711 19 00,
 - b) 2901 10 00 z wyłączeniem produktów przeznaczonych na cele inne niż opałowe, napędowe lub żeglugowe
– z wyłączeniem mieszanin propanu-butanu uzyskiwanych w procesach uzdatniania płynów złożowych;
- 3) benzyny ciężkie: 2710 12 11, 2710 12 15;
- 4) benzyny silnikowe: 2710 12 25 z wyłączeniem benzyn lakowych i przemysłowych, 2710 12 41, 2710 12 45, 2710 12 49, 2710 12 50, 2710 12 90, 2207 20 00, 3824 99 92 w zakresie alkoholu etylowego w mieszankach benzyny z zawartością alkoholu etylowego ponad 10%(v/v), z wyłączeniem alkoholu etylowego i pozostałych wyrobów alkoholowych, przeznaczonych na cele inne niż opałowe, napędowe lub żeglugowe;
- 5) benzyny lotnicze: 2710 12 31;
- 6) paliwa typu benzynowego do silników odrzutowych: 2710 12 70;
- 7) paliwa typu nafty do silników odrzutowych: 2710 19 21;

¹ Rozporządzenie Ministra Aktywów Państwowych z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego wykazu paliw ciekłych, których wytwarzanie, magazynowanie lub przeładunek, przesyłanie lub dystrybucja, obrót, w tym obrót z zagranicą, wymaga koncesji oraz których przywóz wymaga wpisu do rejestru podmiotów przywożących (Dz. U. z 2021 r. poz. 2336 ze zm.).

- 8) oleje napędowe, w tym lekkie oleje opałowe: 2710 19 42, 2710 19 44, 2710 19 46, 2710 19 47, 2710 19 48, 2710 20 11, 2710 20 16, 2710 20 19;
- 9) ciężkie oleje opałowe: 2707 99 19, 2707 99 91, 2707 99 99, 2710 19 62, 2710 19 66, 2710 19 67, 2710 20 32, 2710 20 38, 2710 20 90;
- 10) biopaliwa ciekłe:
- a) 3826 00 10, 2207 20 00, 3824 99 92 w zakresie alkoholu etylowego
 - b) inne niż wymienione w lit. a biopaliwa ciekłe bez względu na kod CN

– z wyłączeniem biopaliw ciekłych stanowiących dodatki do paliw ciekłych oraz biopaliw ciekłych przeznaczonych na cele inne niż opałowe, napędowe lub żeglugowe.

Należy podkreślić, że do powszechnie występujących w obrocie paliwami ciekłymi do celów transportowych zaliczają się:

- benzyny silnikowe oznaczone kodami CN 2710 12 45 i 2710 12 49,
- oleje napędowe oznaczone kodami CN 2710 19 44*, 2710 20 11,
- gaz płynny LPG oznaczony kodami CN 2711 12, 2711 13, 2711 19 00.

Benzyna silnikowa zawierająca do 10% biokomponentów, popularnie nazywana E10, oznaczona jest kodem CN 2710 12 45.

Ponadto, warto wspomnieć, o coraz większym zainteresowaniu Przedsiębiorców biopaliwem ciekłym o kodzie CN 2710 19 42, w postaci hydrotorafinowanego oleju roślinnego (HVO), z wyłączeniem ww. biopaliwa ciekłego stanowiącego dodatek do paliw ciekłych albo przeznaczonego na cele inne niż opałowe, napędowe lub żeglugowe. Wskazany wyrób o kodzie CN został przypisany do grupy: oleje napędowe, w tym lekkie oleje opałowe, jednakże wyprodukowany jest z biomasy, niestanowiącej mieszaniny z olejem napędowym powstałym z ropy naftowej, lub stanowiącym mieszaninę w której olej napędowy stanowi mniej niż 20% całkowitej objętości. Przeznaczony do celów napędowych jako samoistne paliwo, stanowi rodzaj biopaliwa ciekłego, którym obrót wymaga posiadania koncesji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki obejmującej biopaliwa ciekłe o kodzie CN 2710 19 42. Obrót wskazanym paliwem może odbywać się zarówno na stacjach paliw, jak i za pomocą środków transportu, przy czym Koncesjonariusz może dokonywać załadunku i rozładunku zbiorników cystern drogowych oraz przetaczania paliw ciekłych pomiędzy zbiornikami cystern drogowych jedynie na terenach do tego przeznaczonych i przystosowanych zgodnie z obowiązującymi przepisami, przy wykorzystaniu urządzeń do napełniania i opróżniania zbiorników transportowych, spełniających wymagania przepisów określających warunki, jakim urządzenia te powinny odpowiadać.

Rozporządzenie to w § 2 określa wykaz kodów CN, w przypadku których przywóz paliw ciekłych **wymaga uzyskania wpisu do rejestru podmiotów przywożących**. Do kodów tych należą:

- 1) półprodukty rafineryjne: 2707 50 00, 2710 12 11, 2710 12 15, 2710 19 11, 2710 19 15, 2710 19 31, 2710 19 35, 2710 19 51, 2710 19 55;
- 2) gaz płynny LPG: 2711 12, 2711 13, 2711 14 00, 2711 19 00, 2901 10 00;
- 3) benzyny ciężkie: 2710 12 11, 2710 12 15;
- 4) benzyny silnikowe: 2710 12 25 z wyłączeniem benzyn lakowych i przemysłowych, 2710 12 41, 2710 12 45, 2710 12 49, 2710 12 50, 2710 12 90, 2207 20 00, 3824 99 92 w zakresie alkoholu etylowego w mieszankach benzyny z zawartością alkoholu etylowego ponad 10% (v/v);

* Do dnia 31 grudnia 2024 r. – CN 2710 19 43

- 5) benzyny lotnicze: 2710 12 31;
- 6) paliwa typu benzynowego do silników odrzutowych: 2710 12 70;
- 7) paliwa typu nafty do silników odrzutowych: 2710 19 21;
- 8) inne rodzaje nafty: 2710 19 25, 2710 19 29;
- 9) oleje napędowe, w tym lekkie oleje opałowe: 2710 19 42, 2710 19 44, 2710 19 46, 2710 19 47, 2710 19 48, 2710 20 11, 2710 20 16, 2710 20 19;
- 10) ciężkie oleje opałowe: 2707 99 19, 2707 99 91, 2707 99 99, 2710 19 62, 2710 19 66, 2710 19 67, 2710 20 32, 2710 20 38, 2710 20 90;
- 11) benzyny lakowe i przemysłowe: 2710 12 21, 2710 12 25;
- 12) biopaliwa ciekłe:
 - a) 3826 00 10, 2207 20 00, 3824 99 92 w zakresie alkoholu etylowego,
 - b) inne niż wymienione w lit. a biopaliwa ciekłe bez względu na kod CN – z wyłączeniem biopaliw ciekłych stanowiących dodatki do paliw ciekłych oraz biopaliw ciekłych przeznaczonych na cele inne niż opałowe, napędowe lub żeglugowe;
- 13) smary: 2710 19 71, 2710 19 75, 2710 19 81, 2710 19 83, 2710 19 85, 2710 19 87, 2710 19 91, 2710 19 93, 2710 19 99, 2710 20 90, 3403 19 10, 3403 19 20, 3403 19 80.

Porównanie treści § 1 i § 2 rozporządzenia w sprawie wykazu paliw ciekłych pozwala na wyciągnięcie wniosku, iż paliw ciekłych, których przywóz objęty jest obowiązkiem uzyskania wpisu do rejestru podmiotów przywożących jest więcej niż paliw, w przypadku których działalność gospodarcza określona w art. 32 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, wymaga uzyskania koncesji. Wszystkie kody CN, które zostały wymienione w § 1 wymienione są również w § 2 rozporządzenia w sprawie wykazu paliw ciekłych. Należy również zwrócić uwagę, iż w przypadku niektórych paliw ciekłych wymienionych w rozporządzeniu zastosowano wyłączenia ze względu na przeznaczenie. Do wyjątków należą:

- w § 1 – półprodukty rafineryjne o kodzie CN: 2707 50 00, benzyny silnikowe o kodach CN: 2710 12 25, 3824 99 92, biopaliwa ciekłe o kodach CN: 3826 00 10, 2207 20 00, 3824 99 92 w zakresie alkoholu etylowego oraz inne niż wymienione w lit. a biopaliwa ciekłe bez względu na kod CN, gaz płynny LPG o kodach CN: 2711 12, 2711 13, 2711 14 00, 2711 19 00, 2901 10 00;
- w § 2 – benzyny silnikowe o kodzie CN: 2710 12 25 i 3824 99 92 oraz biopaliwa ciekłe o kodach CN: 3826 00 10, 2207 20 00, 3824 99 92 w zakresie alkoholu etylowego oraz inne niż wymienione w lit. a biopaliwa ciekłe bez względu na kod CN .

Ponadto do kodów CN, które zostały wymienione w § 2, nie zostały zaś wymienione w § 1 należą:

- 1) inne rodzaje nafty: 2710 19 25, 2710 19 29,
- 2) benzyny lakowe i przemysłowe: 2710 12 21, 2710 12 25,
- 3) smary: 2710 19 71, 2710 19 75, 2710 19 81, 2710 19 83, 2710 19 85, 2710 19 87, 2710 19 91, 2710 19 93, 2710 19 99, 2710 20 90, 3403 19 10, 3403 19 20, 3403 19 80.

Oznacza to, iż w przypadku tych paliw nie zachodzi obowiązek uzyskania koncesji na wytwarzanie, magazynowanie, przeładunek, przesyłanie, dystrybucję ani obrót, w tym obrót z zagranicą.

4. Zakres prowadzonej kontroli

Kontrola Prezesa URE polega na ustaleniu stanu faktycznego i porównaniu go ze stanem modelowym wynikającym z obowiązujących przepisów. Zadania przypisane w ustawie – Prawo energetyczne organom kontroli dzielą się na zadania obligatoryjne, czyli takie których realizacja jest obowiązkowa, oraz fakultatywne, czyli takie których realizacja pozostawiona została decyzji organu kontroli.

4.1. Kontrola, o której mowa w art. 23r ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne – realizowana przez inne niż URE organy

Do zadań kontrolnych, których realizacja jest obowiązkowa zalicza się:

- 1) kontrolę posiadania koncesji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-4, w zakresie w jakim dotyczą paliw ciekłych (art. 23r ust. 3 pkt 1 ustawy – Prawo energetyczne),
- 2) kontrolę wpisu do rejestru podmiotów przywożących (art. 23r ust. 3 pkt 2 ustawy – Prawo energetyczne),
- 3) kontrolę zgłoszenia infrastruktury paliw ciekłych (art. 23r ust. 3 pkt 3 ustawy – Prawo energetyczne).

4.1.1. Opis podlegających kontroli wymagań i obowiązków wynikających z przepisów – obowiązek posiadania koncesji

Zadaniem organu kontroli jest ustalenie, czy charakter działalności gospodarczej prowadzonej przez kontrolowanego przedsiębiorcę wiąże się z koniecznością uzyskania koncesji. W przypadku, gdy dany przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą w dziedzinie paliw ciekłych konieczne jest ustalenie czy posiada on koncesję odpowiadającą prowadzonej działalności. W tym celu organ kontroli może żądać złożenia przez przedsiębiorcę ustnych lub pisemnych wyjaśnień oraz przedstawienia stosownych dokumentów.

Obowiązek uzyskania koncesji określony został w art. 32 ust. 1 pkt 1-4 ustawy – Prawo energetyczne. Zgodnie z tą regulacją, w zakresie w jakim dotyczy ona paliw ciekłych, uzyskania koncesji wymaga wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie:

- 1) wytwarzania paliw ciekłych (koncesja WPC),
- 2) magazynowania paliw ciekłych w instalacjach magazynowania paliw ciekłych, z wyłączeniem lokalnego magazynowania gazu płynnego w instalacjach o przepustowości poniżej 1 MJ/s (koncesja MPC),
- 3) przeladunku paliw ciekłych w instalacjach przeladunku paliw ciekłych, (koncesja MPC),
- 4) przesyłania paliw ciekłych (koncesja PPC),
- 5) dystrybucji paliw ciekłych (koncesja PPC),
- 6) obrotu paliwami ciekłymi z wyłączeniem obrotu gazem płynnym, jeżeli roczna wartość obrotu nie przekracza równowartości 10 000 euro (koncesja OPC),
- 7) obrotu paliwami ciekłymi z zagranicą z wyłączeniem obrotu gazem płynnym, jeżeli roczna wartość obrotu nie przekracza równowartości 10 000 euro (koncesja OPZ).

Poprzez **wytwarzanie paliw ciekłych** (art. 3 pkt 45 ustawy – Prawo energetyczne) rozumieć należy produkcję paliw ciekłych w instalacjach wytwarzania paliw ciekłych, w procesach:

- przerobu ropy naftowej, kondensatu gazu ziemnego (NGL), półproduktów rafinacji ropy naftowej i innych węglowodorów albo przerobu biomasy,
- przetwarzania poprzez mieszanie komponentów lub paliw ciekłych lub poprzez mieszanie komponentów z paliwami ciekłymi,
- przeklasyfikowywania komponentów w paliwa ciekłe w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym.

Instalacją wytwarzania paliw ciekłych jest natomiast instalacja lub zespół instalacji technologicznych oraz urządzenia techniczne, w tym zbiorniki, powiązane technicznie z tymi instalacjami, wykorzystywane w procesie wytwarzania paliw ciekłych (art. 3 pkt 10e ustawy – Prawo energetyczne).

***Uwaga:** Wytwarzanie ciężkich olejów opałowych w procesie pirolizy zużytych opon i odpadów gumowych nie wymaga uzyskania koncesji na wytwarzanie paliw ciekłych.*

Warunkiem uzyskania koncesji na **wytwarzanie paliw ciekłych (WPC)** jest złożenie stosownego zabezpieczenia majątkowego w wysokości 10 000 000,00 zł.

Magazynowaniem paliw ciekłych jest świadczenie usług przechowywania paliw ciekłych w instalacji magazynowania paliw ciekłych (art. 3 pkt 57 ustawy – Prawo energetyczne). Instalacją magazynowania paliw ciekłych są zaś zbiorniki magazynowe oraz instalacje przeładunkowe paliw ciekłych wykorzystywane do przechowywania oraz przeładunku paliw ciekłych z wyłączeniem stacji paliw ciekłych, a także bezzbiornikowe magazyny paliw ciekłych (art. 3 pkt 10f ustawy – Prawo energetyczne).

Przeładunek paliw ciekłych to świadczenie usług załadowywania lub rozładowywania cystern drogowych, cystern kolejowych, cystern kontenerowych lub statków z wykorzystaniem instalacji przeładunku paliw ciekłych (art. 3 pkt 58 ustawy – Prawo energetyczne). Instalacją przeładunku paliw ciekłych jest instalacja używana do rozładunku lub załadunku paliw ciekłych na cysterny drogowe, cysterny kolejowe, cysterny kontenerowe lub statki (art. 3 pkt 10g ustawy – Prawo energetyczne).

Działalność gospodarcza w zakresie **przesyłania i dystrybucji paliw ciekłych** związana jest z eksploatacją rurociągów. Przez przesyłanie rozumieć należy transport paliw ciekłych siecią rurociągów (art. 3 pkt 4 lit. b ustawy – Prawo energetyczne), natomiast dystrybucję stanowi rozdział paliw ciekłych do odbiorców przyłączonych do sieci rurociągów, z wyłączeniem sprzedaży tych paliw (art. 3 pkt 5 lit. b ustawy – Prawo energetyczne).

Obrotem paliwami ciekłymi jest działalność gospodarcza polegająca na handlu hurtowym albo detalicznym paliwami (art. 3 pkt 6 ustawy – Prawo energetyczne). Rozumieć przez to należy zakup paliwa przez przedsiębiorstwo i jego późniejszą odsprzedaż na rynku hurtowym lub detalicznym. Obrotem nie jest działalność przedsiębiorstwa wytwarzającego paliwa ciekłe, które w ramach posiadanej koncesji na wytwarzanie paliw ciekłych (WPC) uprawnione jest do sprzedaży wytwarzanego przez siebie paliwa.

Warunkiem uzyskania koncesji na **obróć paliwami ciekłymi z zagranicą (OPZ)** jest posiadanie koncesji na obrót paliwami ciekłymi (OPC) oraz złożenie stosownego zabezpieczenia majątkowego w wysokości 10 000 000,00 zł

Koncesjonowaniu podlega więc wykonywanie wymienionej w ustawie – Prawo energetyczne działalności gospodarczej w dziedzinie paliw ciekłych. Przy czym, nie każda działalność związana z paliwami ciekłymi wiąże się z koniecznością uzyskania koncesji. Przykładem działalności związanej z paliwami ciekłymi nie wymagającej uzyskania koncesji wydawanej przez Prezesa URE jest usługowy transport takich paliw cysternami drogowymi.

Aktualny wykaz przedsiębiorstw posiadających koncesje w zakresie, w jakim dotyczą paliw ciekłych przekazywany jest cyklicznie przez Prezesa URE organom kontroli (art. 43c ustawy – Prawo energetyczne). Istnieje również możliwość wyszukiwania koncesji, weryfikowania ich treści oraz pobierania wykazu poprzez Biuletyn Informacji Publicznej URE link: <https://reiestry.ure.gov.pl> – przycisk: Koncesje dla paliw ciekłych (dane aktualizowane są codziennie).

4.1.2. Opis podlegających kontroli wymagań i obowiązków wynikających z przepisów – obowiązek posiadania wpisu do rejestru podmiotów przywożących

Zadaniem organu kontroli jest ustalenie, czy charakter działalności gospodarczej prowadzonej przez kontrolowanego przedsiębiorcę wiąże się z koniecznością uzyskania wpisu do rejestru podmiotów przywożących. W przypadku, gdy dany przedsiębiorca przywozi paliwa ciekłe z zagranicy konieczne jest ustalenie, czy powinien on posiadać wpis do rejestru podmiotów przywożących. W tym celu organ kontroli może żądać złożenia przez przedsiębiorcę ustnych lub pisemnych wyjaśnień oraz przedstawienia stosownych dokumentów.

Obowiązek uzyskania wpisu do rejestru podmiotów przywożących ma swoje źródło w art. 32c ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, zgodnie z którym podmiot przywożący może dokonywać przywozu paliw ciekłych po wpisaniu do rejestru podmiotów przywożących. Rejestr ten prowadzi Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (art. 32a ust. 1 tej ustawy). Rejestr podmiotów przywożących jest jawny i udostępniany w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki, z wyłączeniem danych dotyczących miejsca zamieszkania, numeru PESEL oraz serii i numeru dokumentu tożsamości (art. 32a ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne).

Pojęcie podmiotu przywożącego uregulowane zostało w art. 3 pkt 12c ustawy – Prawo energetyczne i oznacza osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która samodzielnie lub za pośrednictwem innego podmiotu dokonuje przywozu paliw ciekłych, z wyłączeniem przywozu paliw ciekłych:

- a) w ramach wykonywania działalności polegającej na obrocie paliwami ciekłymi z zagranicą wymagającej uzyskania koncesji, o której mowa w art. 32 ust. 1 pkt 4, lub
- b) przeznaczonych do użycia podczas transportu i przywożonych w standardowych zbiornikach, o których mowa w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 126).

Poprzez **przywóz paliw ciekłych** rozumieć należy sprowadzenie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej paliw ciekłych w ramach nabycia wewnątrzspółnotowego lub importu (art. 3 pkt 12d ustawy – Prawo energetyczne).

Działalność podmiotu przywożącego może polegać na transporcie paliw ciekłych z zagranicy przy użyciu własnych środków transportu (przywóz samodzielny) lub zleceniu świadczenia usług transportu innemu podmiotowi (przywóz za pośrednictwem podmiotu trzeciego). **Podmiotem przywożącym nie jest natomiast podmiot jedynie świadczący na rzecz podmiotu przywożącego usługi transportu paliwa. W takiej sytuacji podmiotem przywożącym jest podmiot zlecający taką usługę, czyli sprowadzający paliwa na terytorium RP.**

W oparciu o prowadzone rejestry Prezes URE przekazuje organom kontroli kwartalne zestawienie podmiotów przywożących, zawierające również informacje o rodzajach, przeznaczeniu paliwa ciekłego jak i rodzaju i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych wykorzystywanej przez te podmioty. Istnieje również możliwość samodzielnego wyszukiwania podmiotów wpisanych do rejestru oraz pobierania wykazu poprzez Biuletyn Informacji Publicznej URE link: <https://reiestry.ure.gov.pl> – przycisk: Rejestr podmiotów przywożących (dane aktualizowane są codziennie).

4.1.3. Opis podlegających kontroli wymagań i obowiązków wynikających z przepisów – obowiązek zgłoszenia infrastruktury

Obowiązek zgłoszenia infrastruktury paliw ciekłych określony został w art. 43e ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne. Zgodnie z tym przepisem przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność polegającą na wytwarzaniu paliw ciekłych, magazynowaniu lub przeladunku paliw ciekłych, przesyłaniu lub dystrybucji paliw ciekłych, obrocie paliwami ciekłymi, w tym obrocie nimi z zagranicą, a także podmiot przywożący, przekazują przy użyciu formularza elektronicznego udostępnionego w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 43f ust. 1, informacje o rodzajach i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych wykorzystywanej do prowadzonej działalności w terminie 7 dni od dnia rozpoczęcia eksploatacji infrastruktury lub trwałego zaprzestania eksploatacji tej infrastruktury.

W ramach obowiązku zgłoszenia infrastruktury, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 października 2023 r. w sprawie szczegółowych danych umieszczanych w sprawozdaniach oraz informacji dotyczących paliw ciekłych, przekazywanych za pośrednictwem portalu Platforma Paliwowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2323), podmioty zobowiązane są do podania użytkowanej w ramach prowadzonej przez nie działalności infrastruktury paliw ciekłych w rozumieniu art. 3 pkt 10d ustawy – Prawo energetyczne, tj.:

- a) instalacji wytwarzania paliw ciekłych,
- b) instalacji magazynowania paliw ciekłych,
- c) instalacji przeladunku paliw ciekłych,
- d) stacji paliw ciekłych,
- e) kontenerowych stacji paliw ciekłych,
- f) środków transportu paliw ciekłych (w tym dane firmy świadczącej usługę transportu do odbiorcy końcowego),
- g) rurociągów.

Obowiązkowi zgłoszenia do wykazu infrastruktury nie podlegają pojazdy mechaniczne nie stanowiące środków transportu paliw ciekłych w rozumieniu art. 3 pkt 10j ustawy – Prawo energetyczne, tj. nie będące cysterną drogową, cysterną kolejową, cysterną kontenerową lub

statkiem z przystosowaniem do załadunku, transportu i rozładunku paliw ciekłych oraz pojazdy które nie są wykorzystywane do sprzedaży paliw ciekłych bezpośrednio odbiorcom końcowym. Zgodnie z art. 3 pkt 13a ustawy – Prawo energetyczne odbiorcą końcowym jest odbiorca dokonujący zakupu paliw na własny użytek; do własnego użytku nie zalicza się energii elektrycznej zakupionej w celu jej zużycia na magazynowania lub zużycia na potrzeby wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej oraz paliw gazowych zakupionych w celu ich zużycia na potrzeby przesyłania, dystrybucji, magazynowania paliw gazowych, skraplania gazu ziemnego lub regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego. Dotyczy to w szczególności samochodów ciężarowych wykorzystywanych do przewozu butli z gazem konfekcjonowanym. Ujawnieniu w zgłoszeniu nie podlegają również magazyny, w których składowane są butle LPG.

Istotnym jest, iż obowiązek zgłoszenia dotyczy infrastruktury wykorzystywanej do prowadzonej działalności gospodarczej, w zakresie objętym koncesjonowaniem lub wpisem do RPP. Oznacza to przykładowo, że jeżeli dany przedsiębiorca prowadzi działalność w zakresie obrotu paliwami ciekłymi a jednocześnie świadczy usługi transportu paliw ciekłych cysternami drogowymi dla innych przedsiębiorców, to pod warunkiem, że cysterny te będą wykorzystywane **wyłącznie** do usługowego przewożenia paliwa dla innych podmiotów (która to działalność nie wymaga uzyskania koncesji), nie podlegają one ujawnieniu w sprawozdaniu infrastrukturalnym.

Brak obowiązku zgłoszenia infrastruktury paliw ciekłych zachodzi jedynie w przypadku, gdy przedsiębiorca nie eksploatuje żadnej infrastruktury paliw ciekłych, w rozumieniu ustawy – Prawo energetyczne, a więc prowadzi działalność na zasadach „czystego obrotu” lub tylko i wyłącznie w zakresie sprzedaży butli z gazem LPG. Nadmienić jednak należy, iż podmiot, który prowadzi działalność w zakresie obrotu paliw ciekłych korzystając z usług przedsiębiorstw transportujących paliwa ciekłe do odbiorców końcowych, powinien złożyć informację o infrastrukturze, wskazując w niej dane podmiotów, z których usług korzysta.

Kontrola realizacji obowiązku zgłoszenia infrastruktury polega na ustaleniu czy dany przedsiębiorca podlega obowiązkowi zgłoszenia infrastruktury zgodnie z posiadanymi uprawnieniami nadanymi przez Prezesa URE (koncesja, decyzja o wpisie do RPP) i weryfikację, czy zgłoszenie miało miejsce oraz czy było kompletne. W szczególności organ kontroli powinien szczegółowo porównać wszystkie znajdujące się w miejscu prowadzenia kontroli elementy infrastruktury, ze złożoną przez danego przedsiębiorcę informacją.

Stosownie do brzmienia art. 43b ust. 5 pkt 3 ustawy – Prawo energetyczne w prowadzonym przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki rejestrze przedsiębiorstw energetycznych posiadających koncesję, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-4, w zakresie paliw ciekłych, zawarte są również informacje o rodzajach i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych. Zgodnie natomiast z art. 32a ust. 4 pkt 3 ustawy – Prawo energetyczne w prowadzonym przez Prezesa URE rejestrze podmiotów przywożących zawarte są informacje o rodzajach i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych wykorzystywanej przez podmiot przywożący. Wskazane dane o infrastrukturze pobierane są pobierane są bezpośrednio i automatycznie z portalu Platforma Paliwowa. Pomimo wiedzy, iż ze względu na problemy techniczne, czy też brak niektórych funkcjonalności portalu, w podanych danych mogą pojawiać się błędy, Urząd Regulacji Energetyki nie ma technicznych możliwości jakiegokolwiek ingerencji w publikowane dane. Portal uniemożliwia odrzucenia informacji, o której mowa w art. 43e ustawy - Prawo energetyczne zawierającej błędne dane. Jednocześnie uniemożliwia wskazanie przez użytkownika prawidłowego adresu stacji paliw

ciekłych w sytuacji, gdy jest ona zlokalizowana w miejscowości, w której część lokalizacji posiada nadaną ulicę, a inne jedynie numer porządkowy przypisany do miejscowości, jak również, w wyniku usterki automatycznie usuwa poprzednio zapisane dane, takie jak: rodzaje paliw ciekłych, rodzaj zasilanych pojazdów, informację o butlach z gazem LPG. Ponadto, ustalono, iż system w sposób losowy przekonwertowuje dane ze złożonego formularza. W konsekwencji błędu Platformy Paliwowej, wszystkie stacje zgłoszone przez Orlen S.A. w opublikowanych rejestrach URE mają przypisane niewłaściwe adresy. Istnieje prawdopodobieństwo, że podobny błąd dotyczy lokalizacji stacji paliw zgłaszanych przez inne przedsiębiorstwa.

Tym samym, aby uzyskać aktualne dane dotyczące eksploatowanej przez Przedsiębiorcę infrastruktury, należy skontaktować się z urzędem drogą mailową – na adres: dpc@ure.gov.pl lub telefonicznie pod numerem telefonu: 22 487 57 90.

Ponadto informuję, iż Przedsiębiorca składając informację przez Platformę Paliwową, otrzymuje powiadomienie z potwierdzeniem jej złożenia w dwóch formach: na wskazany adres poczty e-mail oraz potwierdzenie w Systemie (UPO). Kontroler ma prawo zażądać od kontrolowanego podmiotu wydruku informacji oraz potwierdzenia złożenia (Przedsiębiorca ma możliwość wydruku informacji w dowolnym momencie).

Należy mieć na uwadze, iż Przedsiębiorcy prowadzą niekiedy działalność gospodarczą na kilku stacjach paliw w różnych formach prawnych (osoba fizyczna, spółka osobowa czy kapitałowa) posługując się tym samym znakiem towarowym. Dlatego istotnym jest, aby przed rozpoczęciem kontroli precyzyjnie zidentyfikować podmiot prowadzący daną stację paliw, co pozwoli na przeprowadzenie analizy w stosunku do właściwego podmiotu.

Uwaga: łączna pojemność eksploatowanych na danej stacji paliw zbiorników (kolumna 33 formularza informacji o rodzajach i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych) powinna wskazywać pojemność nominalną wynikającą z dokumentacji dozoru technicznego.

Uwaga: łączna pojemność eksploatowanych na danej stacji paliw zbiorników (kolumna 33 formularza informacji o rodzajach i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych) powinna wskazywać pojemność nominalną wynikającą z dokumentacji dozoru technicznego.

4.2. Konsekwencje prowadzenia działalności bez wymaganej koncesji, wpisu do RPP albo zgłoszenia infrastruktury paliw ciekłych

W aktualnym stanie prawnym, kto prowadzi działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, magazynowania lub przeładunku, przesyłania lub dystrybucji, obrotu paliwami ciekłymi, w tym obrotu tymi paliwami z zagranicą, bez wymaganej koncesji, podlega grzywnie do 5 000 000 zł albo karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 5 lat (art. 57g ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne). Natomiast, kto dokonuje przywozu paliw ciekłych bez wymaganego wpisu do rejestru podmiotów przywożących podlega grzywnie do 2 500 000 zł (art. 57g ust. 2 ustawy – Prawo energetyczne).

Stosownie do art. 304 § 2 Kodeksu postępowania karnego instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania

przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa (tzw. prawny obowiązek zawiadomienia o przestępstwie). **Oznacza to, iż zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa dokonuje każdorazowo organ kontroli wymieniony w art. 23r ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne**, w ramach prowadzonej przez siebie działalności.

Odmienne zasady penalizacji ustawodawca przewidział w przypadku przedsiębiorców, którzy nie realizują ustawowo określonych obowiązków informacyjnych, dotyczących zgłoszenia eksploatowanej przez nich infrastruktury wykorzystywanej do prowadzonej działalności gospodarczej. Karze podlega zarówno nie przekazanie w terminie informacji, jak również przekazanie nieprawdziwych informacji, o których mowa w art. 43e ustawy – Prawo energetyczne. W takich przypadkach sankcja nakładana jest przez Prezesa URE w postaci administracyjnej kary pieniężnej i wynosi ona 10 000 zł oddzielnie dla każdego rodzaju i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych (art. 56 ust. 2h pkt 8 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 48 ustawy – Prawo energetyczne). Zatem, w przypadku ustalenia, iż kontrolowany podmiot, wbrew obowiązkowi nie dokonał stosownego zgłoszenia dotyczącego infrastruktury paliw ciekłych, o zaistniałym naruszeniu należy powiadomić Prezesa URE.

4.3. Kontrola, o której mowa w art. 23r ust. 4 ustawy – Prawo energetyczne

Organy kontroli w ramach własnych kontroli zostały uprawnione do sprawdzania, czy przedsiębiorcy prowadzą sprzedaż paliw ciekłych, świadczą usługi magazynowania lub przeładunku, wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji paliw ciekłych, w sposób zgodny z art. 43a ustawy – Prawo energetyczne.

4.3.1. Opis podlegających kontroli wymagań i obowiązków wynikających z przepisów – art. 43a ustawy – Prawo energetyczne

Art. 43a ustawy – Prawo energetyczne wprowadza cztery istotne zasady prowadzenia działalności w zakresie paliw ciekłych:

a) Obrót tylko między koncesjonowanymi przedsiębiorstwami

Działalność gospodarcza w zakresie obrotu paliwami ciekłymi może być prowadzona wyłącznie pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi posiadającymi wymagane koncesje, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-4, w zakresie wytwarzania i obrotu paliwami ciekłymi, z wyłączeniem sprzedaży dla odbiorcy końcowego (art. 43a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne).

Wytwórca paliw ciekłych jak i przedsiębiorstwo obrotu, przed sprzedażą paliw kolejnemu podmiotowi, innemu niż odbiorca końcowy, muszą upewnić się co do tego, czy przedsiębiorca ten posiada stosowną koncesję na obrót paliwami ciekłymi, w przypadku gdy jest ona wymagana, jak również czy koncesja ta uwzględnia kod CN paliwa, które jest przedmiotem obrotu. Treść koncesji udzielanych przedsiębiorstwom energetycznym udostępniana jest na stronie internetowej URE.

b) Zakaz świadczenia usług logistycznych przedsiębiorcom nie posiadającym koncesji lub wpisu do RPP lub wpisanych do rejestru zapasów interwencyjnych (jeżeli są wymagane)

Usługi w zakresie magazynowania lub przeładunku, przesyłania lub dystrybucji paliw ciekłych mogą być świadczone wyłącznie na rzecz przedsiębiorców energetycznych posiadających

koncesje, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-4 ustawy – Prawo energetyczne, w zakresie, w jakim dotyczą paliw ciekłych, jeżeli są wymagane, lub na rzecz podmiotów przywożących wpisanych do rejestru podmiotów przywożących, jeżeli wpis jest wymagany, oraz wpisanych do rejestru zapasów interwencyjnych, o którym mowa w art. 13 ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym, jeżeli wpis do tego rejestru jest wymagany, z wyłączeniem usług świadczonych na rzecz odbiorców końcowych paliw ciekłych (art. 43a ust. 2 ustawy – Prawo energetyczne).

Podobnie jak w przypadku normy wynikającej z art. 43a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, podmiot świadczący usługi, przed rozpoczęciem ich świadczenia, obowiązany jest upewnić się, że usługobiorca posiada wymaganą koncesję lub wpis do właściwego rejestru.

c) Obowiązek posługiwania się kodami CN w prowadzonej działalności gospodarczej

Działalność gospodarcza w zakresie wytwarzania paliw ciekłych, magazynowania lub przeładunku paliw ciekłych, przesyłania lub dystrybucji paliw ciekłych oraz obrotu paliwami ciekłymi, w tym obrotu nimi z zagranicą, a także przywóz paliw ciekłych realizowany na podstawie wpisu do rejestru podmiotów przywożących, mają być prowadzone zgodnie z nazwą oraz kodami CN, jakie posiadają paliwa ciekłe stosownie do przepisów rozporządzenia w sprawie wykazu paliw ciekłych (art. 43a ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne).

d) Ograniczenia w sprzedaży paliw ze stacji kontenerowej

Sprzedaż paliw ciekłych z wykorzystaniem stacji kontenerowej jest dozwolona wyłącznie w celu zaopatrzenia w paliwa ciekłe Sił Zbrojnych, jednostek pływających żegluga morskiej i śródlądowej, kolejnictwa oraz statków powietrznych lotnictwa cywilnego, a także w celu realizacji inwestycji o znaczeniu krajowym (art. 43a ust. 4 ustawy – Prawo energetyczne).

4.3.2. Konsekwencje prowadzenia działalności z naruszeniem postanowień art. 43a ustawy – Prawo energetyczne

Naruszenie wymagań przewidzianych w art. 43a ustawy – Prawo energetyczne sankcjonowane jest karą pieniężną wymierzaną przez Prezesa URE na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 45-47 ustawy – Prawo energetyczne, w wysokości od 50 000 zł do 250 000 zł (art. 56 ust. 2h pkt 7 ustawy – Prawo energetyczne).

W przypadku, gdy organ kontroli, w trakcie prowadzonej działalności kontrolnej, wykryje naruszenie obowiązków wynikających z powyższej regulacji, powinien zawiadomić o tym Prezesa URE.